

Riktlinjer för
*begravnings-
verksamheten*
Mora församling

**Svenska
kyrkan**

DOKUMENT			DIARIENUMMER
Riktlinjer för begravningsverksamheten inom Mora församling			Skriv diarienummer
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTTYP	VERSION
Åsa Hanses	20 maj 2024	Utkast inför beslut	1

Detta dokument beskriver det strategiska och operativa arbetet inom begravningsverksamheten i Mora församling.

Antaget av KR 11/6 2024, §49, Antaget av KF 11/6 2024, §9

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL 1	5
Inledning	5
Församlingens organisation	5
Styrdokument och instruktioner	6
Begravningsombud	6
Begravningsverksamhetens långsiktiga principer och övergripande inriktning	6
DEL 2	7
Begravningsverksamhetens organisation och ansvarsfördelning	7
Styrdokument och instruktioner	7
Nuvarande förutsättningar och grundläggande faktorer	8
Särskilda gravplatser	8
Krematorium	8
Transporter av stoft och aska inom förvaltningsområdet	8
Bisättning	8
Lokaler för begravningsceremoni	8
Verksamhetens målsättning	9
Verksamhetens omfattning	9
Samverkan	10
Kyrkogårdar och begravningsplatser	10
Mora kyrkogård	10
Mora nya begravningsplats	10
Oxbergs begravningsplats	10
Siknäs kyrkogård	10
Sollerö kyrkogård	11
Venjans kyrkogård	11
Våmhus kyrkogård	11
Ulvsjö begravningsplats	11
Framtida behov av mark för gravplatser	11
Ceremonilokal utan religiösa symboler	12
Upplåtelse av gravrätt	12
Etik inom verksamheten	12
Gravgrävning	12
Gravsättning	13
Transport och bisättning	13
Rutiner i krematoriet	13
Kommunikation och information	13

Personal	13
Samtal	14
Kompetensutveckling	14
Övrigt	14
Gravvårdar	14
Gravskötsel	14
Aktuella projekt och utvecklingsområden	15
Summering	15
Barnkonsekvensanalys	16
Bilagor	16

DEL 1

Inledning

Mora församling är huvudman för begravningsverksamheten i Mora. Församlingens område är sedan 20 år tillbaka detsamma som Mora kommun. Detta sedan den sista av de tidigare fristående församlingarna inom kommunen (Sollerön) gick samman med Mora församling.

I församlingens verksamhetsområde bor knappt 21 000 personer. Genomsnittsåldern för invånarna är 46 år och medianvärdet för den beskattningsbara inkomsten ligger på knappt 300 000 kr. Kommunen sträcker sig drygt sju mil i öst-västlig riktning och drygt tio mil från norr till söder.

Begravningsverksamheten bedrivs enligt Kyrkoordningen, Begravningslagen (1990:1144) och Begravningsförordningen (1990:1147). Förutom dessa styrs arbetet även av Förvaltningslagen (2017:900), Kulturmiljölagen (1988:950), Arbetsmiljölagen (1997:1160), Plan och bygglagen (2010:900), Miljöbalken (1998:808), Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), Arkivlagen (1990:782) och Dataskyddsförordningen GDPR

Myndighetsutövningen för begravningsverksamheten utövas av kyrkorådet. Kyrkorådet har delegerat beslut inom denna verksamhet till tjänstemän.

Det finns både kyrkogårdar och begravningsplatser inom församlingen. Dock kommer (med ett fåtal undantag), bara benämningen begravningsplatser att användas framöver i texten.

Församlingens organisation

Kyrkofullmäktige är det högsta beslutande organet.

Kyrkorådet leder och ansvarar för församlingsverksamheten.

Den dagliga verksamheten inom församlingen, där begravningsverksamheten är en del, leds av kyrkoherden. Kyrkoherden har delegerat ansvaret för begravningsverksamheten till kyrkogårdschefen.

Kyrkogårdschefen ansvarar för verksamheten inom begravningsverksamheten.

Den enskilde arbetstagaren svarar för att den följer de regler och anvisningar som finns för arbetet och arbetsplatsen.

Uppgifter som delegerats till kyrkoherde, kyrkogårdschef och administrativ personal framgår av:

- Delegationsordning från Mora församlings kyrkoråd. Se bilaga 1.
- Delegation till kyrkogårdschef från kyrkoherden. Se bilaga 2.
- Delegation till administrativ personal inom begravningsverksamheten. Se bilaga 3.

Styrdokument och instruktioner

- Arbetsordning för kyrkorådet. Se bilaga 4.
- Arbetsordning för kyrkofullmäktige Se bilaga 5.
- Församlingsinstruktion. Se bilaga 6.
- Arbetsmiljöpolicy. Se bilaga 7.
- Lönepolicy. Se bilaga 8.
- Medarbetar- och chefpolicy. Se bilaga 9.
- Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader. *Framtagen av KRED* Se bilaga 10.
- Policy för tjänsteresor. Se bilaga 11.
- Policy mot stress. Se bilaga 12.
- Policy mot trakasserier och kränkande särbehandling. Se bilaga 13.
- Riktlinjer för inköp. Se bilaga 14.
- Uppvaktningpolicy. Se bilaga 15.

Begravningsombud

Begravningsombud för de icke kyrkotillhöriga kommuninvånarna kallas till kyrkorådets sammanträden när ärenden som rör begravningsverksamheten behandlas. Sedan år 2023 är begravningsombudet för Mora kommun Göran Aronsson.

Begravningsombudet kallas till alla beslutsfattande möten gällande huvudmanfrågor inom begravningsverksamheten.

Begravningsverksamhetens långsiktiga principer och övergripande inriktning

Församlingens begravningsplatser ska vårdas och underhållas så att kulturarvet bevaras i gott skick. Planer för detta håller på att göras och kommer att vara klara för samtliga begravningsplatser år 2026.

Församlingens begravningsplatser ska vara värdiga vilorum för de gravsatta samt rogivande, tillgängliga och levande, så att besökare kan mötas, reflektera, sörja, lära och smycka.

DEL 2

Begravningsverksamhetens organisation och ansvarsfördelning

Kyrkogårdschefen har ett övergripande ansvar för personalen. Den ansvarar för budgetering, uppföljning och redovisning för förtroendevalda och begravningsombud. I Mora församling har kyrkogårdschefen även rollen som fastighetschef.

Fast anställd personal har ett övergripande ansvar för rutiner och arbete kopplat till vård och underhåll av maskiner, mark, växter och byggnader. Man ser till ett kontinuerligt förbättringsarbete genom utveckling av skötsel- och arbetsrutiner.

Förste krematör har ansvar för underhåll av krematoriet.

Förvaltningsassistenterna är organisationens ansikte utåt mot besökare och kunder samt ansvarar för att hålla den digitala gravboken uppdaterad. De ansvarar för årlig uppföljning av status på gravrätter och korrespondens med gravrättsinnehavare. En del av tjänsten administrerar även serviceverksamheten som ombesörjer olika typer av gravskötsel.

Kyrkogårdsförvaltningens centrala funktioner utgår från Mora.

Vaktmästare som arbetar både med begravningsverksamhet och inom församlingen finns på plats i Våmhus, Venjan, Siknäs och Sollerön. Dessa personer ansvarar för begravningsverksamheten på de kyrkogårdarna.

Arbetsledare ansvarar för resursfördelningar och planering av det dagliga arbetet på Mora gamla kyrkogård och Mora nya begravningsplats.

Styrdokument och instruktioner

- Ansvarsdokumentet. Om begravningsbyråns och huvudmannens ansvar vid begravning. *Framtagen av Svenska Begravningsbyråers Förbund, SKKF, Fonus och SKAO.* Se bilaga 16.
- Instruktion för provning av gravvårdar. *Framtagen av CGK Centrala Gravvårdskommittén.* Se bilaga 17.
- Huvudmannens och gravvårdsfirmans ansvar vid montering. *Framtagen av CGK Centrala Gravvårdskommittén.* Se bilaga 18.
- Begrepp inom begravningsverksamheten. *Framtagen av SLU, Svenska begravningsbyråers förbund, SKAO, SKKF, Föreningen Sveriges kyrkogårdschefer, Fonus, Stenindustriförbundet, Stockholms kyrkogårdsförvaltning, SLU Tankesmedjan Movium och Göteborgs begravningsamfällighet.* Se bilaga 19.
- Handbok för begravningsverksamheten 2013, Framtagen av SKAO.
Denna handbok på 230 sidor finns sedan 2016 på web-plattformen BEDA. Detta gör att den alltid är aktuell.
- Rutiner för administrativa arbeten i gravboken. Se bilaga 20.

- Regler och rutiner vid grävning och återfyllning av kistgrav. Se bilaga 21.
- Regler och rutiner för krematorieverksamheten. Se bilaga 22.

Nuvarande förutsättningar och grundläggande faktorer

Det finns åtta kyrkogårdar och begravningsplatser i traditionell kristen anda. Där är alla som vill, välkomna att begravas. Församlingen förfogar inte över några särskilda gravplatser, alltså gravplatser för andra trosinriktningar.

Särskilda gravplatser

Församlingen har avtal med Stora Tuna församling om att kommunens muslimska befolkning har rätt till gravplats där. Avståndet till Stora Tuna är ca 10 mil. Se bilaga 23.

Krematorium

Det finns ett krematorium som anlades i samband med att S:t Mikael's kapell byggdes 1954. Detta byggdes helt nytt år 2000 och är tämligen slitet. Generellt säger man att ett krematorium håller i 20 – 25 år. I dagsläget finns inga tydliga planer för framtiden. Som stödbränsle vid kremationerna används gasol. Någon som är unikt för Sverige. Om krematoriet ska finnas kvar i framtiden måste ett annat ickefossilt stödbränsle användas för att uppfylla Svenska kyrkans miljömål om att vara klimatneutrala senast år 2030.

Förutom kremering av kommunens avlidna har åtta andra huvudmän avtal med Mora och transporterar hit stoftet för kremering. Även avlidna med annan församlingstillhörighet kremeras när det av praktiska orsaker är lämpligt. Totalt kremeras cirka 900 stoft under ett år. Tillstånd finns för att utföra 1 200 kremeringar per år.

Förvaltningen debiterar inte de andra huvudmännen för kremationer utan äskar medel direkt från Kammarkollegiet.

Transporter av stoft och aska inom förvaltningsområdet

Förvaltningen köper in transport av stoft av de tre begravningsbyråerna i kommunen. Se bilaga 24. Transport av askor görs i egen regi.

Bisättning

Det finns bisättningslokaler vid Mora nya begravningsplats/krematoriet, Siknäs kyrkogård, Sollerö kyrkogård, Venjans kyrkogård samt Våmhus kyrkogård. De fyra sistnämnda har plats för kylförvaring av en kista vilket gör att de flesta bisättningar av kistor görs i den stora bisättningslokalen vid krematoriet. Totalt har vi plats för ca 50 kistor varav två platser i frysförvaring.

Lokaler för begravningsceremoni

- Andreasgårdens kapell
- Mora kyrka

- Oxberg kapell
- S:t Mikael's kapell
- Siknäs kyrka
- Sollerö kyrka
- Venjans kyrka
- Våmhus kyrka

Verksamhetens målsättning

- Att hålla erforderligt antal lediga gravar i de av allmänheten efterfrågade gravskicken.
- Att vårda miljön och växtligheten.
- Att ha ett bevarat och synligt kulturarv på våra begravningsplatser.
- Att vara professionella och rationella i vårt arbete.
- Att ge god service åt anhöriga och besökare.
- Att gynna den biologiska mångfalden.
- Att våra kyrkogårdar och begravningsplatser är säkra för besökare och anställda.
- Att öka begravningsverksamhetens beredskap inför framtiden.
- Att ha en god och hållbar arbetsmiljö.
- Att våra medarbetare har rätt kompetens och rätt förutsättningar.
- Att ständigt förbättras och följa med i utvecklingen.
- Att minska negativ miljöpåverkan.
- Att vi har en säker hantering av personuppgifter enligt GDPR.
- Att ha en hög driftsäkerhet och energieffektivitet i krematoriet.

Verksamhetens omfattning

- Skötsel av allmänna ytor på våra kyrkogårdar och begravningsplatser, såsom gräsmattor, häckar, buskar, grus- och asfaltgångar, rabatter, trädvård enligt trädvårdsplan, vårstädning och höststädning.
- Snöröjning och halkbekämpning på kyrkogårdar, begravningsplatser samt församlingens övriga fastigheter.
- Skötsel av minneslundar.
- Gravskötselåtaganden som upprättats före 2000.
- Skötsel av kulturhistoriskt värdefulla gravplatser.
- Hålla gravregister och betjäna allmänheten vid begravningsfrågor.
- Skötsel av begravningsverksamhetens byggnader och kyrkogårdarnas murar.
- Skötsel av S:t Mikael's kapell
- Transporter av avlidna sedan de bisatts hos oss

- Gravöppning och återfyllning

Samverkan

Samverkan inom begravningsverksamheten sker främst genom aktiviteter ordnade genom SKKF. Exempel är maskinmässor, konferenser och erfarenhetsutbytesdagar.

Ortens begravningsbyråer bjuds in två till tre gånger om året till samverkansmöten.

När svårare frågor uppkommer som förvaltningens personal inte har erfarenhet eller kunskap om, tar den hjälp av rådgivande branschorganisationer såsom SKKF och Kyrkokansliet.

Kyrkogårdar och begravningsplatser

Det finns åtta begravningsplatserna i församlingen. Dessa erbjuder gravskicken kistgrav, urngrav, minneslund och askgrav. Alla gravskicken finns på sex av de åtta begravningsplatserna.

Mora kyrkogård

Belägen runt Mora kyrka. Den äldsta av församlingens kyrkogårdar med anor sedan 1200-talet. Här gravsätts sedan 1980-talet endast urnor. Även askgravplats finns här men ingen minneslund. Arealen är ungefär 1,3 hektar och här finns cirka 700 gravplatser.

Mora nya begravningsplats

Anlades i början av 1900-talet. Den ligger omkring 2 km öster om den gamla kyrkogården. Den största av alla församlingens begravningsplatser. Omfattar cirka sju hektar. Begravningsplatsen har utvidgats i tre omgångar under åren och nu finns ingen mer mark att expandera på. Här finns runt 6 000 gravplatser. Begravningskapellet S:t Mikael's kapell ligger här i anslutning till krematoriet. Det är den lokal för icke kristna begravningsceremonier som erbjuds. I kapellet finns även lokal för privat avsked (s k visningslokal).

Oxbergs begravningsplats

Liten ”bykyrkogård” belägen i byn Oxberg, ca tre mil norr om Mora. Den anlades i slutet av 1800-talet eftersom oxbergsborna tyckte att det var för långt till Mora. I Oxberg finns ett litet kapell, dock inte i anslutning till begravningsplatsen utan 200 meter längre västerut. Arealen är knappt 4000 m² och här finns ungefärligen 175 gravplatser.

Siknäs kyrkogård

Belägen runt Siknäs kyrka som är församlingens yngsta kyrka, byggd 1939. Kyrkogården ligger mycket vackert vid Vanåns strand och invigdes 1911, drygt 25 år innan byggnationen av kyrkan påbörjades. Landsbygdskyrkogård om knappt 7 000 m² med ungefär 250 gravar.

Sollerö kyrkogård

Belägen runt Sollerö kyrka som ligger direkt på hälleberget mitt på ön. Kyrkogården anlades på 1770-talet. För att kunna begrava på erforderligt djup fylldes marken upp öster om kyrkan på mitten av 1800-talet, vilket resulterat i stödmurar på norra och östra delen av kyrkogården. Arealen var då på drygt en hektar och 1966 utvidgades kyrkogården söderut med ytterligare 4 000 m². Här finns omkring 1 000 gravplatser.

Venjans kyrkogård

Belägen vid Venjans kyrka, på en udde med vatten på tre sidor. Den äldsta gravstenen är från 1728. 1995 utvidgades den i det närmast 4 000 m² stora kyrkogården med ytterligare cirka 4 000 m² mark en bit västerut. Där anlades en minneslund med en stor damm. Antal gravplatser är runt 325 stycken.

Våmhus kyrkogård

Belägen runt Våmhus kyrka med anor från 1700-talet. Begravningsplatsen togs i bruk i början av 1800-talet och utvidgades i troligtvis tre etapper till den var cirka 1 hektar. 1992 - 1993 byggdes den ut rejält söderut med ungefär ett halvt hektar. Typisk landsbygdskyrkogård. Våmhus var egen församling fram till 1989. Här finns i det närmaste 700 gravar.

Ulvsjö begravningsplats

Församlingen minsta begravningsplats, endast drygt 1000 m² stor. Invigd 1931. Den är belägen nio mil norr om Mora. Skogskaraktär. Här finns 27 gravplatser samt en minneslund, dock ej några askgravplatser. En klockstapel finns på platsen.

Framtida behov av mark för gravplatser

Gravmark finns gott om på alla begravningsplatser utom på Mora nya begravningsplats och Sollerö kyrkogård. Vid dessa begravningsplatser finns det ingen ny mark att utvidga området på. Om gravsättningar fortsätter i samma omfattning som idag på Mora Nya begravningsplats, kommer kistgravarna att vara slut år 2045.

Man kan även tänka sig ett scenario där kommunens muslimer inte längre kommer att tolerera att deras anhöriga måste gravsättas 10 mil bort eller att Stora Tuna häver avtalet med oss eftersom de kanske anser att de behöver platserna själva. Detta har hänt i t ex Skåne, där Malmö inte längre tar emot andra huvudmäns muslimska befolkning.

Detta innebär att man måste börja planera för en ny begravningsplats i närheten av centralorten Mora.

På Sollerön ligger kyrkan och kyrkogården mitt i byn omgärdad av vägar. Där finns både lediga kist- och urngravsplatser. Dock, det populäraste gravskicket askgravplats kräver ständigt nya kvarter och

det finns ingen bra långsiktig lösning för dessa. Det finns nästintill inga fria ytor där nya platser går att anlägga och när de få ytorna har använts, finns det ingen mark kvar alls.

Ceremonilokal utan religiösa symboler

Församlingen har en ceremonilokal utan religiösa symboler. Det är S:t Mikael's kapell som är belägen på Nya begravningsplatsen.

Det förekommer även att anhöriga själva väljer att ha ceremonier i t ex bygdegårdar.

Ett långsiktigt mål är att anlägga en ceremoniplats utomhus på Nya begravningsplatsen.

Upplåtelse av gravrätt

Församlingen ska utan kostnad för dödsboet tillhandahålla gravplats under en tid av 25 år för den som är folkbokförd inom förvaltningsområdet.

Församlingen upplåter även gravplats till avlidna som inte varit folkbokförda på orten.

Gravplats upplåts endast då det är aktuellt med en gravsättning. Det går alltså inte att förboka en plats.

Gravplats kan även upplåtas då den avlidna av olika anledningar inte är gravsatt på platsen. Det kan t ex bero på att kroppen aldrig återfunnits. Dock måste det då tydligt framgå på gravanordningen att personen inte vilar i graven. Texten kan exempelvis vara "Till minne av" eller "Vilar på annan plats".

I de fall som det inte finns någon levande person som vill/kan vara innehavare och det inte gått 25 år sedan den sista gravsättningen, förblir graven förbehållen den gravsatte gravrättstiden ut.

Etik inom verksamheten

Allt arbete ska bedrivas på ett etiskt och pietetsfullt sätt. Detta innebär att våra arbetsmetoder är sådana att anhöriga eller allmänheten alltid ska kunna vara närvarande.

Gravgrävning

- Gravgrävning och återfyllning utförs alltid på ett säkert och värdigt sätt.
- Anhörig kan om så önskar medverka vid återfyllning.
- Återfyllningsmassor körs alltid bort till upplag.
- Personalen går aldrig ner i graven.
- Eventuella ben- och kistresten som påträffas hanteras pietetsfullt och grävs ner på större djup för att bereda plats för aktuell gravsättning.
- Eventuellt tidigare gravsatta urnor som påträffas vid grävning av kistgrav hanteras pietetsfullt i avvaktan på återförande och återfyllning av grav.
- Området kring graven städas av så att det ser prydligt ut inför gravsättningen

- Vid återfyllning av kistgrav höljs kistan först försiktigt så att den inte skadas vid åtföljande maskinell återfyllning.

Gravsättning

- Gravsättning av kistor utförs med kistsänkare
- Anhörigas önskemål i samband med gravsättning tillmötesgår i den utsträckning det inte strider mot etiskt eller säkert utförande.
- Vid s k personalsänkning, när inte anhöriga närvarar, har alla sex bärare vårdad klädsel. Kistan körs till graven på katafalkvagn. Efter att kistan sänkts bugar personalen.

Transport och bisättning

- All transport av kistor inom byggnaderna sker med katafalk, kisttruck eller kisthanteringsvagn. Utomhus används katafalk, kisthanteringsvagn eller begravningsbil.
- Kistor som tas emot registreras vid mottagande i journalsystem.
- Kistor förvara i kyl i bisättningslokal med temperatur +2 till +5 grader. Kistor placeras aldrig på varandra.
- Askor förvaras i särskilda låsta bisättningsutrymmen.

Rutiner i krematoriet

- Kistkort kontrolleras mot beställning.
- Kreamationsintyg samt (i förekommande fall) anhörigs beställning av kremation utan föregående ceremoni, kontrolleras att det finns.
- Eventuella implantat säkerställs att de är borttagna.
- För att säkerställa identifieringen av den avlidna tas kistkortet loss från kistan när den placeras på införaren till ugnen, och placeras på därför avsedd plats (tillsammans med krematoriets identitetsbricka). Vid askans vidare förflyttningar till svalsåp, benkvarn och slutligen urna följer dessa med.

Kommunikation och information

Information till allmänheten sker via församlingens hemsida, annonser i lokalbladet, sociala medier samt informationstavlor i anslutning till begravningsplatserna.

När information som rör vissa gravrättsinnehavare ska kommuniceras sker det via brev direkt till dem.

Studiebesök från skolor och andra kyrkogårdsförvaltningar förekommer ett antal gånger om året.

Vi har öppet hus i samband med Allhelgona-helgen.

Personal

Personalen är en viktig resurs som vi mår mycket om. Vi har låg, för att inte säga obefintlig, omsättning. Även majoriteten av säsongsanställd personal återkommer år efter år.

Samtal

- Utvecklingssamtal genomförs årligen med all fast- och säsongsanställd personal. Ämnena för dessa samtal är bl a arbetsuppgifterna, kompetensutveckling, mål för den anställde samt trivsel och samarbete på arbetsplatsen. Dessutom genomförs regelbundet, ca 3 gånger per år enklare enskilda medarbetarsamtal, för att stämma av läget och fånga upp synpunkter.
- Lönesamtal och lönesättande samtal genomförs en gång per år
- Introduktionssamtal görs vid nyanställning.

Kompetensutveckling

Det finns avsatta medel i budget varje år för att all personal ska få den utbildning som de behöver för att kunna utföra ett bra arbete. Främst gäller det utbildning i grönyteskötsel samt redskaps- och maskinhantering. Samtliga har fått utbildning i innebörden av att möta människor i sorg. Administrativ personal får kontinuerlig uppdatering gällande begravningslagen, system och bemötande.

Säsongsanställda får varje år introduktion och genomgång av gällande regler kring arbetsmiljö, etik på kyrkogård och mötande av människor i sorg.

Personalen deltar i erfarenhetsutbytesdagar och mässor.

Övrigt

Två friskvårdsdagar per år genomförs. Friskvårdsbidrag/friskvårdstimme finns.

Gravvårdar

Vart femte år genomförs säkerhetskontroll av samtliga stående gravstenar högre än 30 cm enligt CGK´s riktlinjer för gravvårdssäkerhet: Instruktion för provning av gravvårdar. Se bilaga 17.

När en grav återlämnas får gravvården stå kvar på sin plats, även om den inte betraktas som kulturhistoriskt intressant, om den uppfyller säkerhetskraven. Detta för att inte förvanska begravningsplatsens utseende.

Vid hantering av gravvårdar följer förvaltningen CGK´s riktlinjer för gravvårdssäkerhet: Instruktion för provning av gravvårdar (se bilaga 17) samt Huvudmannens och gravvårdsfrimans ansvar vid montering (se bilaga 18).

Utifrån ett miljö- och kulturperspektiv erbjuder vi anhöriga att återbruka återlämnade gravvårdar.

Gravskötsel

Fram till år 1983 kunde man som gravrättsinnehavare köpa gravskötsel för fast tid (50 år) från församlingen. Man betalade då 1 500 kr för dessa 50 år vilket man för nöjes skull kan jämföra med att en säsongsanställd kyrkogårdsarbetare då hade runt 6 000 kr i månadslön. Detta var givetvis en stor

förlustaffär som idag bekostas av begravningsverksamheten. Samtliga dessa avtal gäller s k fullskötsel med plantering av sommarblommor.

Begravningsverksamheten utför på uppdrag av församlingen även olika typer av gravskötsel som debiteras årligen ut till kund. Utförda arbetstimmar för detta särredovisas noga av personalen och debiteras församlingen cirka sex gånger om året.

År 2023 hade 2 132 gravar fullskötsel med blomplantering. Av dessa var 27 % gamla fasttidsavtal som belastar begravningsverksamhetens ekonomi.

Vi klipper gräset på hela kyrkogården med åkgräsklippare, även på enskilda gravar som inte betalar för gräsklippning. På dessa gravar klipps gräset enligt principen att maskinföraren inte väjer undan och gör en kringgående rörelse förbi graven utan kör rakt fram. Den del av gräsmattan som man ändå passerar blir då klippt. Begravningsverksamheten debiterar församlingen för denna gräsklippning.

Aktuella projekt och utvecklingsområden

- Vård- och underhållsplaner för alla begravningsplatser. Dessa kommer att vara ett viktigt verktyg i arbetet med att bevara de kulturella värdena så att dessa inte förvanskas eller minskar.
- Framtida krematorieverksamhet i Mora. En utredning är beställd och pågår för närvarande. Utifrån den kommer eventuellt ett mycket stort arbete att vara projektering av ny teknisk utrustning i krematoriet. Befintlig byggnad kan troligtvis användas med smärre ombyggnationer.
- Information till allmänheten rörande begravningsverksamhetens uppdrag och mål, samt redovisa hur uppdraget genomförts.
- Mark för ny begravningsplats. Arbeta för att ordna mark med lämpligt läge i närheten av Moras tätort.
- Särskilda gravplatser. Förstudie för att bedöma behovet av att etablera särskilda gravplatser i kommunen, exempelvis för ortens muslimer.
- Askgravplatser på Sollerö kyrkogård. Färdigställa koncept för askgravplatser som täcker minst 20 års behov.
- Samråda regelbundet med andra trossamfund och livåskådningsorganisationer (tillsammans med begravningsombudet)

Summering

Riktlinjerna för begravningsverksamheten beskriver den aktuella situationen som huvudmannen befinner sig i. Utvecklingsområdena är beskrivna och ansvariga utifrån delegationsordningen har som uppgift att förbättra och stärka verksamheten i ovan nämnda riktning.

Kyrkorådet har i sin årsplan att årligen se över riktlinjerna för begravningsverksamheten. Utvärdera det gångna året arbete samt uppdatera riktlinjerna i takt med genomförd utveckling och förändringar i verksamheten.

Barnkonsekvensanalys

Ingen konsekvens finns gällande barn- och unga i beslutet.

Bilagor

1. Delegation från Mora församling kyrkoråd.
2. Delegation från kyrkoherden till kyrkogårdschef.
3. Delegation till administrativ personal inom begravningsverksamheten.
4. Arbetsordning för kyrkorådet.
5. Arbetsordning för kyrkofullmäktige.
6. Församlingsinstruktion.
7. Arbetsmiljöpolicy.
8. Lönepolicy.
9. Medarbetar-och chefpolicy.
10. Modell för särredovisning av begravningsverksamhetens intäkter och kostnader 2024.
11. Policy för tjänsteresor.
12. Policy mot stress.
13. Policy mot trakasserier och kränkande särbehandling.
14. Riktlinjer för inköp.
15. Uppvaktningspolicy
16. Ansvarsdokumentet. Om begravningsbyråns och huvudmannens ansvar vid begravning.
17. Instruktion för provning av gravvårdar
18. Huvudmannens och gravvårdsfirmans ansvar vid montering.
19. Begrepp i begravningsverksamheten 2023.
20. Rutiner för administrativa arbeten.
21. Regler och rutiner vid grävning och återfyllning av kistgrav
22. Regler och rutiner i krematorieverksamheten.
23. Avtal med Stora Tuna, gravsättning muslimskt kvarter.
24. Transportavtal med begravningsbyråer.